

א בארובטע התמדה

אנצוהייבן און געלויבט גאט מען הייבט אן לערנען.

זיי הייבן אן לערנען און נאכן זאגן צוויי שורות דערמאנט זיך
יאסל וואס האט געכטן פאסירט אין געשעפט, ער דערציילט
דאס פאר שמילי, און שמילי צאלט אים גלייך צוריק ממשיך און
ענליכע פאסירונג פון א זעקל וואס ער האט געשלעפט געכטן
צום גניזה קעסטל...

נאך א שטיק צייט טייטלען זיי ווידער אין די גמרות און הייבן
פריש אן לערנען. סוף פון חזרה איז יאסל ארויס הפסקה און
טראכט צו זיך: 'איך האב כמעט גארנישט אנגעיאגט ביי חזרה,
אונז האבן דאך געהאט א צוויי גוטע שעה צו חזר'ו', ער טראכט
און כאפט שוין: 'הא, דער יצר הרע גיבט מיר אזא געפיל ווי איך
וואלט געלערנט אבער באמת געלונגט אים צו 'גזל'ען' אסאך
גזלות פון פוסטע שמועסערייען, א געפערטער גזלן!'

צומארגנס זאגט יאסל פאר שמילי: "לאמיר ווערן גזלנים,
פונקט ווי דער יצר גזל אפ אונזער ליידיגע צייט, וועלן מיר
גזל'ענען פון אים, היינט וועלן מיר דעם ערשטן האלבע שעה
גזל'ן מיט א תענית דבור, נאכדעם וועלן מיר ווייטער פלאנירן
ווי צו גזל'ן נאך שטיקער פון אים. מיר וועלן זיך באניצן מיט
זיינע כלים און רויבן פון אים צייט פאר נאך גוטע זאכן". זיי
לערנען מיט א גע'גזל'טע התמדה, נאך א שטיק צייט קוקן זיי
מיט וואונדער אויפן זיגער, שוין אריבער מער פון א שעה...

דער הייליגער רבי האט שוין געזאגט: "צריך האדם לחטף
'לגזול' עתים לתורה מתוך הטרדה והעסק - א מענטש דארף
כאפן און 'גזל'ן' צייט צו תורה אינמיטן די טרדות און האנדלען"
(ליקו"מ רפד)

דער הייליגער רבי דערציילט אונז אין די מעשה אזוי: די בת קייסער
האט צעעפנט די לייזונג און זיך ארויסגעלאזט מיטן שיף אינאיינעם
מיט די עלער פאנעס, נאכן זיך אויפנועקן פון שלאף זייענדיג טיף
אינמיטן זייער נסיעה האט זי אנטפלעקט פאר זיי אז די שיף איז ווייט
פונעם בארטן, זיי געפונען זיך אינמיטן ים. פלוצלונג האבן זיי באמערקט
אן אינזל און באשלאסן צו פארן אהין. זיי דערנענטערן זיך און וואס זעען
זיי פאר זייערע אויגן? איז ווי, צוועלף גזלנים וועלכע שטייען גרייט זיי
צו הרגענען!

זי דערשרעקט זיך נישט און זאגט זיי מיט שטארקייט: "וואס? אייך
זענען גזלנים? מיר זענען אויך גזלנים! וואס וועט איר פארדינען אז איר
וועט אונז הרגענען, בעסער נעמט אונז פאר ווייבער. זי האט זיי מכבד
געווען מיט א טייערע וויין וואס איז געהיטן געווארן ביי איר און באלד
דערויף ווען זיי זענען שטארק געווארן האט יעדע איינציגע פון די פאנים
געקילעט (געשאכטן) איר מאן.

די בת קייסער איז געווען גאר א קלוגע, זי האט גוט פארשטאנען אז זיי
שטייען איין סקונדע אנוועק פון א זיכערן טויט, גזלנים זענען דאך גזלנים,
זיי גלויבן צו זען ענעמס פארמעגן ביי זיך אין טאש, וואס האט זי
געטון? זי האט אויסגערופן פאר זיך אליין: 'ענק פארמאגן כלים?! ענק
זענען באנדיטן? מיר פארמאגן אויך כלים! אויך מיר קענען זיין גזלנים!'
זי האט גענומען זייערע כלים און זיך באנוצט דערמיט זיי צו אפ'פטרן.

דאס איז א פארקטיגע למוד וואס מיר דארף ארויסלערנען פון
די מעשה.

מיט א משל פון די חברותא יאסל מיט שמילי וועט מען דאס
בעסער פארשטיין:

יאסל זיצט אין כתר אינאיינעם מיט שמילי און לערנען
געשמאק. די וואך איז 'חזרה וואך' אויף פינף בלאט גמרא. אלע
קינדער לערנען בחברותא, זיי אויך. מען שטעלט אויס די
בענקלעך, עפנט די גמרא, מען בלעטערט, מען זוכט פון וואו

ספּוּרי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה ב' - דער מלך און דער קיסר (4)

וואס האט דער ציילט רבנו נחמן מברסלב זיע"א

זענען די גזלנים מרוצה גיווארין צו אירע רייד. האבן זיי די גזלנים אויף גיוויזן זייער עשירות און האבן זיי אויס גיפירט אין אלע זייערע ערטער.

און עס איז גיבליכן צווישן זיי. אז זיי זאלן זיך ניט נעמען אלע מיט איין מאל. נאר איינער נאך דעם אנדערין. און אז מען זאל אויס קלויבן איטליכן איין פאני אזוי ווי עס קער צו אים איטליכן נאך זיין גרויסקייט נאך.

נאכדעם האט זי צו זיי גיזאגט אז זי וועט זיי מכבד זיין מיט זייער גוטין וויין וואס זי האט אין דער שיף וואס זי ניצט גאר דעם וויין ניט. נאר דער וויין איז ביי איר באהאלטן. ביז גאט וועט איר באשערין איר זיווג.

האט זי זיי גיגעבן דעם וויין אין צוועלעף בעכערס. און האט גיהייסן. אז איטליכער זאל טרינקען צו אלע צוועלעף. האבן זיי גיטרונקען און זענען שיכור גיווארין. און זענען אנידער גיפאלן.

האט זי זיך אן גירופין צו די איבריגע פאנים היינט גייט און קויליט אטליכע איר מאן. זענען זיי גיגאנגען. און האבן זיי אלע אויס גיקויליט. און זיי האבן דארט גיפונען זייער א גרויס עשירות וואס עס גיפינט זיך ניט ביי קיין שום מלך.

זענען זיי גיגאנגען אויף דעם ים. די בת קיסר מיט די עלעף פאנים. און פלעגן דארט שפילן אויף כלי זמר. און האבן באגעגנט א פאליץ.

האבן די פאנים צו איר גיזאגט לאמיר צו גיין צו דעם פאליץ האט זי ניט גיוואלט. זי האט גיזאגט זי האט דרויף אויף חרטה. וואס זי איז צו יענעם פאליץ צו גיגאנגען (דהיינו פון דעם מלך הנ"ל).

דער נאך האבן זיי דער זעהן אזוי ווי איין קענפּי אויף דעם ים. זענען זיי צו גיגאנגען אהין. איז דארט גיווען צוועלעף גזלנים האבן די גזלנים גיוואלט זיי הארגינען. האט זי גיפרעגט. ווער איז דער גרעסטער צווישן אייך.

האט מען איר גוויזן. האט זי צו אים גיזאגט. וואס איז איינער טאן האט ער איר גיזאגט זיי זענען גזלנים. האט זי צו אים גיזאגט מיר זענען אויף גזלנים נאר איר זענט גזלנים מיט איינער גבורה און מיר זענען גזלנים מיט חכמה ווארין מיר זענען גילערנט אין לשונות און שפילן אויף כלי שיר.

בן וואס וועט איר גיווינען אז איר וועט אונז הארגענען בעסער נעמט אונז פאר ווייבער. און איר וועט האבן א גרויס עשירות אויף און האט זיי גיוויזן וואס אין שיף איז גיווען (ווארין די שיף איז דוף

גיווען פון דעם בן הסוחר מיט זייער גרויס עשירות)

האבין זיי זיך מיישב גיווען. אז זיי זאלן ניט נעמען
קין קופער און קיין זילבער נאר גאלד און אבנים
טובות. און האבין אראפ גיווארפן פון דער שיף
זאכן וואס זענען ניט אזוי חשוב.

און האבין אן גילאדין גאר די שיף מיט טייערע
זאכן מיט גאלד און אבנים טובות וואס זיי האבין
דארט גיפונען. און זיי האבין זיך מיישב גיווען. זיי
זאלן שוין ניט גיין אן גיטאן ווי ווייבער און האבין
זיך גינייט מאנצבילשע קליידער דייטש און זענען
גיגאנגען מיט דער שיף.

ויהי היום און עס איז גיווען א מלך. דער מלך האט
גיהאט א בן יחיד. און ער האט אים חתונה גימאכט.
און האט אים אפ גיגעבן די מלוכה. אמאל האט ער
גיזאגט צום פאטער. ער וויל גיין זיך שפאצירן מיט
זיין ווייב אויף דעם ים. כּדי זי זאל גיוואוינט ווערן
מיט דעם אָויר פון דעם ים. טאמער מוז מען אמאל
אנטלויפן אויף דעם ים. (דריבער האט ער גיוואלט אז
זי זאל גיוואוינט ווערן מיט דעם אָויר פון דעם ים)

איז דער בן מלך גיגאנגען מיט זיין ווייב און מיט די
שְׂרֵי מלוכה. און האבין זיך גילאזט אויף א שיף און
זענען דארט זייער פרייליך גיווען און האבין דארט
זייער גישטיפט. דער נאך האבין זיי גיזאגט זיי זאלן
אלע אויס טון זייערע קליידער. האבין זיי אזוי
גיטאן. און עס איז אויף זיי מער ניט גיבליבען נאר
דאס העמד.

און האבין זיך גיפרובט איטליכער ווער עס וועט זיך
קענען ארויף חאפן אויף דעם זעגיל בויס. האט זיך
דער בן מלך ארויף גיריסן אויף דעם זעגיל בויס.

דער ווייל איז די בת קיסר הנ"ל אן גיקומען מיט איר
שיף און זי האט גיזעהן די שיף (פון דעם בן מלך מיט
די שְׂרֵי מלוכה)

האט זי אין דער תחילה מורא גיהאט צו צוגיין. דער
נאך איז זי גיקומען נאענט אביסל האט זי גיזעהן אז
זיי שטיפן זייער האט זי פאר שטאנען אז דאס איז
ניט קיין גזלנים. האט זי אן גיהויבן צו צו גיין
נענטער. האט זיך אן גירופן די בת קיסר צו אירע
מענשן איך קען אראפ ווארפן דעם פליח אין ים
אריין (דהיינו דעם בן מלך וואס ער האט זיך גיריסן ארויף
צו גיין אויף דעם זעגיל בויס)

ווארין דער בן מלך האט גיהאט א פליח אויף דעם
קאפ. האבין זיי צו איר גיזאגט ווי איז דאס מעגליך
מיר זענען זייער ווייט פון זיי. האט זי זיי גיענפערט
זי האט א ברען בריל און דורך דעם וועט זי אים
אראפ ווארפן.

און זי האט זיך מיישב גיווען זי וועט אים ניט אראפ
ווארפן ביז ער וועט ארויף קומען (העט ארויף) אויף
דעם שפיץ פון דעם זעגיל בויס. ווארין כל זמן ער
איז אין מיטן. אז ער וועט פאלן וועט ער פאלן אין
דעם שיף אריין. אבער אז ער וועט ארויף אז ער
וועט פאלן וועט ער פאלן אין ים אריין.

האט זי גיווארט ביז ער איז ארויף אויף דעם שפיץ
זעגיל בויס. האט זי גינומען די ברען בריל און האט
זי גיהאלטן אקעגין זיין מוח ביז עס האט אים גיברייט
אין מוח. איז ער אראפ גיפאלן אין ים אריין.

לאמיר זיין פאר הערן

מעשה ב' פון דער מלך און דער קיסר (4)

- א. ער האט אים קודם אפגעגעבן די מלוכה און נאכדעם אים חתונה געמאכט
- ב. ער האט אים קודם חתונה געמאכט און נאכדעם אפגעגעבן די מלוכה
- ג. ער האט אים נאר איבערגעגעבן די מלוכה
- ד. וואס איז די סיבה וואס דער בן מלך האט געזאגט - אז וועגן דעם, וויל ער גיין אויפ'ן ים
- ה. כדי זי זאל זיין געוואוינט צו דער לופט פון דער ים
- ו. ווייל אפשר וועט מען אמאל דארפן אנטלויפן אין ים
- ז. ביידע תשובות זענען ריכטיג
- ח. וועלכע האר האט דער בן מלך געהאט אויפ'ן קאפ?
- א. שווארצע
- ב. ווייסע
- ג. ער האט געהאט א פליח
- ד. וואסווי האט די בת קיסר אריינגעווארפן דעם בן מלך אין ים?
- א. דורך כישוף
- ב. זי האט אויף אים געווארפן א שטיין
- ג. דורך א ברען בריל
- ד. ווען האט זי געמאכט ער זאל אריינפאלן אין ים?
- א. גלייך ווען ער האט אנגעהויבן ארויף גיין אויף די זעגל בוים
- ב. ווען ער איז געווען אינמיטן זעגל בוים
- ג. ווען ער איז שוין געווען אויפ'ן שפיץ זעגל בוים
- ד. האסטו געלערנט די מעשה פון די וואך?
- א. איינמאל
- ב. צוויימאל
- ג. איך האב געוואלט

- א. וויפיל גולנים האבן די בת קיסר און די פאנעס געטראפן אויפ'ן ים?
- א. צוועלעף
- ב. צען
- ג. עלעף
- ד. וואס האט די בת קיסר געזאגט פאר די גולנים?
- א. ענק זענען גולנים מיט גבורה
- ב. אונז זענען גולנים מיט חכמה
- ג. ביידע תשובות זענען ריכטיג
- ד. וואס האבן זיי געטון נאכדעם וואס די גולנים זענען געווארן שיכור און איינגעשלאפן?
- א. זיי זענען אנטלאפן מיט די שיף
- ב. זיי האבן זיי אלע אויסגעקוילט
- ג. זיי האבן נישט געוואוסט וואס צו טון
- ד. וועלכע בגדים האבן זיי נאכדעם אנגעטון?
- א. קליידער פון צרפת
- ב. קעניגליכע קליידער
- ג. מאנסבילשע קליידער דייטש
- ד. אינמיטן די מעשה דערציילט דער רבי אויף א מלך וויפיל קינדער האט דער מלך געהאט?
- א. א בן יחיד
- ב. זעקס זון
- ג. ער האט בכלל נישט געהאט קיין קינדער
- ד. וואס האט דער מלך געטון פאר זיין זון?

טיפער געטראכט

ווער איז געווען א גרעסערער עושר, די בת קיסר אדער דער מלך וואס האט געבויט פאלאצן אויפן ים?

תשובות אויף די פריערדיגע וואך

טרעף די חילוקים

וואס האט די בת קיסר געזאגט פאר דעם בן הסוחר? ער זאל איר צו זאגן אז ער זאל זי נישט אן רירן ביז ער וועט קומען אהים און וועט מיט איר חתונה האפן פֿדֿת און וואס האט די בת קיסר געזאגט צום קעניג וואס האט געבויט פאלאצן אויפן ים? ער זאל איר שווערין אז ער זאל זי נישט אן רירן ביז ער וועט זי נעמען פֿדֿין

דער בן הסוחר האט געהאט א ווייב? נײַן

דער קעניג וואס האט געבויט פאלאצן אויפן ים האט געהאט א ווייב? נײַן

דעם רבינ'ס

אעשיות

להתודע ולהגלות אז איטלעכס ווארט וואס דא שטייט אין דעם הייליגן ספר, איז 'קודש' קדשים', לופטער 'סודות' התורה. מען זאל נישט מיינען: "אז דאס זענען חס' ושלום פראסטע מעשיות!"

צו ענטפערן בחינות און אריינגיין אינעם גורל, 02-5333372 צו באקומען דעם גליון אין מייל - m025345040@gmail.com